

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, ЗДОРОВ'Я ТА ТУРИЗМУ
КАФЕДРА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету фізичного виховання,
здоров'я та туризму

_____ М.В. Маликов

« _____ » _____ 2022 ____

Фізичне виховання: легка атлетика

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалаврів усіх спеціальностей та освітніх програм

Укладач: Бабій Вікторія Григорівна, старший викладач

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри фізичного виховання

Протокол № 1 від "09" вересня 2020р.
Завідувач кафедри фізичного виховання
_____ В.О. Горбуля
(підпис) (підпис, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
факультету фізичного виховання, здоров'я
та туризму
Протокол № _____ від "____" _____ 2022__ р.
Голова науково-методичної ради
факультету фізичного виховання, здоров'я
та туризму

_____ В.В. Дорошенко
(підпис) (підпис, прізвище)

Погоджено
з навчально-методичним відділом

_____ О.В. Мичинська
(підпис) (підпис, прізвище)

2020 р

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Розроблено для бакалаврів усіх спеціальностей та освітніх програм	Кількість кредитів – 3		
	Загальна кількість годин –90	Семестр:	
		2 -й	
	*Змістових модулів –4	-	
		-	
		Практичні	
	Кількість поточних контрольних заходів – 4	28 год.	28 год.
		Самостійна робота	
		62 год.	62 год.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання курсу «Фізичне виховання: легка атлетика» є розвиток рухових якостей, забезпечення рухової активності, фізичної підготовленості та підвищення працездатності організму студентів засобами легкої атлетики.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни курсу «Фізичне виховання: легка атлетика» є:

- формування розуміння ролі фізичної культури в розвитку особистості та її підготовки до професійної діяльності, мотиваційно-ціннісного ставлення до фізичного розвитку організму, орієнтація на здоровий спосіб життя, фізичне вдосконалення і самовиховання, прагнення до регулярних занять фізичними вправами та спортом;
- зміцнення здоров'я, сприяння правильному формуванню і всебічному розвитку організму;
- оволодіння системою практичних умінь і навичок з оздоровчої рухової активності рухової активності, збереження й зміцнення здоров'я;
- набуття бази рухових вмінь та навичок, забезпечення загальної фізичної підготовленості.

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
<p>Розуміти і враховувати соціальні, етичні, економічні аспекти, вимоги охорони праці, виробничої санітарії, пожежної безпеки під час професійної діяльності</p> <p>Змістове наповнення курсу, що викладається на практичних заняттях та засвоюється студентом під час самостійної роботи, забезпечує набуття компетентностей:</p> <p>Здатність до роботи в команді, мотивування людей та до міжособистісної взаємодії.</p> <p>Здатність здійснення безпечної діяльності та прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя</p>	<p>Спостереження – здійснюється викладачем під час практичних занять. Цей метод дає відомості про рівень знань, умінь і набутих навичок студента, його працездатність та самостійність.</p> <p>Усний контроль – міститься з відповідей студентів на питання викладача на заняттях, заліку. Застосовуються індивідуальні та фронтальні опитування.</p> <p>Письмовий контроль дозволяє глибоко та ефективно перевірити знання студентів. При письмовому опиті використовуються тести. Основними формами письмового опиту є домашні, самостійні та контрольні роботи.</p> <p>Практичний метод контролю має на меті перевірити практичні вміння, навички студентів, здатність використовувати знання при вирішенні конкретних задач. Основними формами практичного методу є тестування фізичної та техніко-тактичної підготовленості студентів. Облік успішності ведеться у формі заліку у терміни, встановлені навчальним планом.</p>

Міждисциплінарні зв'язки.

При вивченні курсу «Фізичне виховання: легка атлетика» матеріалу базується на знаннях, отриманих під час вивчення таких дисциплін, як: біологія, анатомія людини, фізична культура (шкільної підготовки), фізичне виховання.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальна фізична підготовка.

Програма модулю формує у студентів теоретичні знання та практичні здібності (уміння та навички) щодо засобів загальної фізичної підготовки та способів її застосування у повсякденному житті.

Змістовий модуль 2. Оздоровчі види легкоатлетичних вправ.

Програма модулю спрямована на формування теоретичних знань та практичних здібностей (умінь і навичок) зі спортивної ходьби, кросового бігу, роботи з м'язовими групами, видів силових тренувань, стретчингу, складання комплексів спеціальних бігових вправ та їх впливу на розвиток основних рухових якостей студентів.

Змістовий модуль 3. Біг на різні дистанції.

Програма модулю спрямована на формування теоретичних знань та практичних здібностей (умінь і навичок) техніки бігу на короткі та середні дистанції, кросу, складання комплексів спеціальних бігових вправ, розвиток основних рухових якостей.

Змістовий модуль 4. Стрибок у довжину. Естафетний біг.

Програма модулю спрямована на формування теоретичних знань та практичних здібностей (умінь і навичок) техніки виконання стрибку у довжину та техніки естафетного бігу.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години					Самостійна робота, год	
		Усього годин	Лекційні заняття, год		Семінарські/ Практичні /Лабораторні заняття, год			
			о/дф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	15	6/6	-	-	6	6	9	9
2	15	8/8	-	-	8	8	7	7
3	15	6/6	-	-	6	6	9	9
4	15	8/8		-	8	8	7	7
Усього за змістові модулі	60	28/28	-	-	28	28	32	32
Підсумковий семестровий контроль	30	-	-	-	-	-	30	30
Загалом	90							

У випадку, якщо епідеміологічна ситуація в регіоні погіршиться і будуть застосовані карантинні заходи, навчання проходить з елементами дистанційних форм (moodle, zoom).

5. Теми практичних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	4
1	Формування теоретичних знань, практичних здібностей (умінь і навичок) загальної фізичної підготовки	2	2
1	Загально розвиваючі вправи на заняттях з фізичного виховання	2	2
2	Формування теоретичних знань, практичних здібностей (умінь і навичок) зі спортивної ходьби. Розвиток координаційних здібностей.	2	2
2	Особливості підготовки до кросового бігу. Розвиток сили м'язів ніг.	2	2
2	Спеціальні бігові вправи на заняттях з легкої атлетики. Розвиток спритності	6	6
3	Формування теоретичних знань, практичних здібностей (умінь і навичок) техніки бігу на короткі дистанції. Розвиток швидко-силових якостей.	2	2
3	Формування теоретичних знань, практичних здібностей (умінь і навичок) техніки бігу на середні дистанції. Розвиток витривалості.	2	2
4	Стрибок у довжину. Техніка виконання, види.	6	6
4	Естафетний біг. Техніка, особливості тренування.	2	2
4	Човниковий біг. Розвиток спритності	2	2
Разом		28	28

6. Теми самостійної роботи

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	4
1	Техніка безпеки на заняттях з фізичного виховання в умовах різних спортивних залів та майданчиків	2	2
1	Гігієна фізичного виховання	4	4
1	Методи контролю самопочуття на заняттях з легкої атлетики	2	2
1	Історія виникнення та розвитку легкої атлетики.	4	4
2	Основи техніки легкоатлетичних вправ.	6	6
2	Вивчення та вдосконалення техніки спеціальних бігових вправ.	4	4
2	Вдосконалення техніки спортивної ходьби.	4	4
3	Вдосконалення техніки кросового бігу.	4	4
3	Вдосконалення техніки бігу на короткі дистанції.	4	4
3	Вдосконалення техніки бігу на середні дистанції.	4	4
3	Комплекси загально розвиваючих вправ на заняттях з легкої атлетики	8	8
3	Вдосконалення техніки стрибків у довжину.	4	4
4	Човниковий біг.	4	4
4	Розвиток рухових якостей	6	6
Разом		62	62

7. Види і зміст поточних контрольних заходів *

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу
1	2	3
1	Усне опитування	5 питань за темами 1 модулю: 1) які види легкої атлетики ви знаєте? (студент повинен назвати не менше 3-х видів) 2) Назвіть визначення поняття «здоров'я»? 3) Які спеціальні бігові вправи ви знаєте? Назвіть не менше 4-х. 4) Які види дистанцій в легкій атлетиці ви знаєте? (студент повинен назвати не менше 2-х видів) 5) Що таке «швидкісно-силові якості»?
	Показ техніки виконання «низького старту»	Студент має назвати і показати техніку виконання «низького старту» на 4 рахунки.
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	2	2
2	План-конспект	Студент має скласти комплекс спеціальних бігових вправ для підготовчої частини заняття з легкої атлетики (не менше 6 вправ).
	Технічні вправи	Студент має продемонструвати техніку виконання спортивної ходьби й подолати дистанцію 400м
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	2	2
3	1. План-конспект.	Студент має скласти комплекс вправ загально розвиваючих вправ для підготовчої частини заняття з легкої атлетики (не менше 10 вправ).
	Технічні вправи	Студент має подолати дистанцію 60м з «низького старту»
Усього за ЗМ 3 контр. заходів	2	2
4	Технічні вправи	Студент має виконати стрибок у довжину з розбігу за правильною технікою виконання.
	1	1
Усього за змістові модулі контр.	7	7

заходів		
---------	--	--

8. Підсумковий семестровий контроль***

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу
1	2	3
	1) Опитування	1) Питання для підготовки: 1. Види легкої атлетики? 2. Види стрибків у довжину? 3. Довжина коротких дистанцій в легкій атлетиці. 4. Довжина марафону та напівмарафону. 5. Хто такий Усейн Болт?
	Контрольні нормативи	Утримання положення «планка» протягом 1 хвилини
		Піднімання тулуба в положення сидячи з положення лежачи на спині (кількість за хвилину)
		Піднімання тулуба з положення лежачи на животі (м'язи спини) (кількість)
		Згинання рук в упорі лежачи (кількість)
		Присідання (кількість за хвилину)

9. Рекомендована література

Основна:

1. Ахметов Р.Ф., Максименко Г.М., Кутек Т.Б. Легка атлетика. Підручник для студентів вищих навчальних закладів України.. Житомир: Видавництво ЖДУ ім.Франка. 2013. 2
2. Гонін О.В. Легка атлетика. Навчальний посібник. Київ : Вид. ОВС, 2010. 395 с
3. Гришко Ю. Розвиток і вдосконалення фізичних якостей студентів на практичних заняттях з фізичного виховання. Навчальний посібник. – Запоріжжя, 2012. – 88 с.
4. Гурєєва А. Фізичне виховання: теоретичний розділ: навчальний посібник для студентів усіх напрямів підготовки освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр». Запоріжжя, 2012. – 70 с.
5. Рибалка О. Фізичне виховання: рухливі ігри: методичні рекомендації для студентів усіх напрямів підготовки освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» / О. Рибалка, А. Гурєєва, В.Горбуля, Т.Іваненко. Запоріжжя, 2013. – 49 с.
6. Синюгіна М., Літвінова-Головань О., Царенко К. Щоденник з фітнесу : наук.-практ. посіб. для студ. вищ. навч. закл., напрям підготовки «Фізичне виховання», «Спорт», «Здоров'я людини», «Туризм» / М. Синюгіна, О. Літвінова-Головань, К. Царенко. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 104 с.

Додаткова:

1. Фізичне виховання: використання фізичної культури під час праці та відпочинку з елементами нетрадиційних систем оздоровлення: метод. вказівки до самостійної роботи.
2. Іванова Г. Валеологічні основи фізкультурно-оздоровчої роботи серед студентів у вищих технічних закладах освіти: Навч. посіб.; Волин. держ. техн. ун-т. Луцьк, 1999. 80 с.
3. Крючек Е. Аэробика. Содержание и методика проведения оздоровительных занятий. М.: «Терра-Спорт», «Олимпия-Пресс», 2001. 64 с.
4. Литовченко Г. Пошук шляхів, засобів і методів підвищення рухової активності студентів в процесі навчання. Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. 2004. № 22. С. 23-29.
5. Мухін В. Валеологічні аспекти впливу рухової активності на організм людини. Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. 2001. № 13. С. 6-11.

Інформаційні джерела:

1. Положення П»ро порядок реалізації права на академічну мобільність. Постанова КМУ № 579 від 12.08. 2015р. URL: https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/47672/
2. Положення «Про порядок організації вибору навчальних дисциплін (спеціалізації). Запорізький національний університет. URL: <https://www.znu.edu.ua/pidrozdily/navchviddil/poryadok-viboru-distsiplin.pdf>
3. Положення «Про затвердження плану заходів щодо реалізації Національної стратегії з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року “Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація” на 2019 рік Кабінет Міністрів України, розпорядження № 541-р від 26 липня 2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/541-2018-%D1%80>
4. Положення «Про Національну стратегію з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність - здоровий спосіб життя - здорова нація», Указ Президента України від 09.02.2016. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/42/2016>
5. Система электронного обучения и тестирования Moodle: обзор возможностей. URL: <https://www.ispring.ru/elearning-insights/moodle>

6. Спецкурс «Секція спортивного вдосконалення (спортивно-розважальна анімація)» / О. Літвінова-Головань. Офіційний сайт ЗНУ: СЕЗН Moodle. URL: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9583>
7. Запорізька обласна універсальна наукова бібліотека імені О.М. Горького. URL: <http://zounb.zp.ua/>
8. Наукова бібліотека Запорізького національного університету. URL: <http://library.znu.edu.ua/>
9. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua
10. Теорія та методика фізичного виховання / науково-методичний журнал. URL: <http://www.tmfv.com.ua/>
11. Физическое воспитание студентов / научный журнал. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/phvsts/index.html